

990
km

Ponos jugoslavenske autoindustrije
na legendarnom Nürburgringu

POD POVEĆALOM
MERCEDES-
BENZ GLE

rujan 2016. broj 40

auto

auto

Audi A5
Sportback

Hyundai i30

Peugeot
3008

SVI NAJVAŽNIJI JESENSKI NOVITETI

Opel Karl Rocks

Škoda
Kodiaq

Land Rover
Discovery

VOZILI SMO
OPEL
Mokka X

ISSN 1849-1871

9 771849 187009

00916

VOZAČKA
PRIČA

Omiljena generacija
Porschea 911 u ugodnom
druženju s novom 911-icom

PROMJENA BOJE

BEZ LAKIRANJA

FOLIJE OSIM EFEKTA PROMJENE BOJE IMAJU JOŠ NEKE PREDNOSTI, PRVENSTVENO DOBRU ZAŠTITU LAKA I MOGUĆNOST DA SE ČESTO PREDOMISLITE I PROMIJENITE IZGLED AUTOMOBILA – ALI JAKO JE VAŽNO DA JE KVALITETNA I STRUČNO ZALIJEPJENA

Folije su omiljena stvar na Bliskom istoku gdje pijesak doslovce pjeskari skupe automobile čiji je lak nakon samo dvije ili tri godine prepun rupica, a auto spreman za novo lakiranje. U početima lijepile su se prozirne varijante kako bi se od oštećenja zaštitili prednji dijelovi automobila, no kasnije je stvar uzela maha i ljudi su počeli lijepiti folije preko cijelog auta. Kako biste drukčije imali, primjerice, mat crni auto? Na ovaj način očuva se prvi lak, a hir vlasnika zadovoljen je lijepljenjem folija umjesto lakiranjem. Jasno, kvalitetna i stručno zalijepljena folija je skupa igra. Nije skuplja od lakiranja, ali niti puno jeftinija. Tvrtka Folije Zagreb otvorila nam je vrata i uz certificirane stručnjake za taj posao gledali smo oblačenje žutog Porsche Caymana u mat crno.

NIŠTA BEZ OBUKE

Ne biste možda na prvi mah pomislili, ali ovo je posao za kojeg je potrebna obuka, a nakon nje i puno iskustva kako bi efekt bio dobar. Zlatko Beganović instruktor je za ovaj posao i u sklopu Pučkog otvorenog učilišta Petar Zrinski ubučava buduće majstore za postavljanje folija na automobile, interijere i stakla, pa čak i na jahte. Ovaj posao još uvijek ima puno potencijala, stoga i ne čudi velik interes za izučavanje ovog modernog zanata i rastući broj polaznika. Folije se lijepe i u svrhu promocije, jer posebni tipovi folija napravljeni su da se na njih isprinta što god želite.

MOŽE I BEZ TEKUĆINA

Samoljepljive folije koje se postavljaju na automobile, bila to stakla ili karoserije, prije su se lijepile isključivo uz pomoć tekućina. Površina se prvo odmašćivala posebnim sredstvom više puta kako bi bila savršeno čista. Nakon toga ugrubo se izmjerila površina koju se namjeravalo oblijepiti. Ako nema velikih konveksija, moguće je čitavi dio oblijepiti jednim komadom. Tu isku-

stvo stupa na scenu i odmah u startu treba donijeti dobru odluku – ići u jednom ili više komada. Čak i stražnji branik Caymana, u našem slučaju, oblijepljen je jednim velikim komadom mat crne folije. Iako je svaka folija elastična, sve ima svoje granice. Pretjerate li s rastezanjem, mijenjaju joj se boja i tekstura.

Lijepljenje na mokro i dalje se koristi kad se lijepe folije na stakla, no u novije vrijeme više nije tako. Kad se radi presvlačenje ili tzv. „wrap“ automobila, koristi se tehnika na suho, jer današnje folije imaju tkz. Bubble-free ljepljivo. Takova folija je skuplja od folije koja se koristi za recimo, rezana slova, koja se lijepe po vratima za natpise, reklame i slično. Bubble free foliju možemo par puta skinuti s površine, obraditi fenom prilagođavajući ju za zaobljene površine, pa ju opet zalijepiti. Industrija folija je napredovala, i više nije potrebno isključivo mokro lijepljenje.

POSTAVLJANJE NA MOKRO

Očišćeni i odmašćeni branik smoči se prskalicom koja sadrži vodu s posebnim deterdžentom. Foliji se skida zaštitna plaha i ona se priljubljuje na sredinu branika. Lopaticom se voda s deterdžentom istjeruje van, a na taj način izbjegava se mogućnost ostanka mjehura zraka ispod folije. Sve ide glatko dko se ne dođe do samih rubova branika, a tu je potrebno veiko iskustvo i pedantnost da se stvar napravi kako treba. Poseban problem u našem slučaju je žuta boja karoserije koja stvara veliki kontrast s mat crnom. Jasno, to znači da će se i najmanji nepokriveni rub vidjeti kao šaka u oko.

PREDNOSTI I MANE

Jedna od mana folije je i nemogućnost da se oblijepe pragovi i rubovi vrata. Naime, i to je moguće, ali jednostavno je neisplativo pogleda li se utrošak vremena i dobivenog efekta. Međutim, na zatvorenim vratima to se ne vidi, a čak i kada se otvore, zbog uredno zalijepljenog ruba, ne nastaje vizualni problem. Rijetki bi se na to i požalili, ►

► tako da problema nema. Velika prednost folije je njezino zaštitno svojstvo – kamenčići ne oštećuju lak, UV zrake ga ne izbljeđuju, mraz i led ne hvataju se za lak, a folija se uvijek može skinuti. Jasno, i to je golem posao, jer se, kao i kod postavljanja, mora grijati i skidati polako kako na karoseriji ne bi ostalo ljepilo koje je potrebno ukloniti otapalima za tu namjenu.

PRINT FOLIJE

Veliki trend posljednje vrijeme je print na

foliju. Bilo što može se isprintati, pa ćete na novim Porscheima vidjeti hrđu, a na taksijima reklame. Ovdje je samo kreativnost naručitelja granica. Iako namijenjena oglašivačkoj industriji, i ta folija ima svoje zaštitne vrline. Doduše, u nas je najpopularnije oblačenje auta u mat crno, ili u neku od zanimljivih boja. Čak i kameleonske varijante su mogućnost, samo treba odabrati iz bogate palete. Oblijepljivanje auta traje do dva dana, ovisno o kompliciranosti karoserije i

veličini. Cijena takvog posla kreće se od 7000 kuna pa na više, a samo je nebo granica kada je cijena u pitanju. Doduše, većina se takvih poslova kreće u rangu od 7000 do 10.000 kuna i nudi kvalitetan posao, odličnu kvalitetu folije i trajnost do čak 10 godina. Oštećenja na foliji su moguća, ali se popravljaju – na nekim bojama lakše, na nekima malo teže, ali je moguće. Jasno, tu je opet presudno iskustvo. Stoga, nemojte nasjesti na cijenu već se dobro informirajte tko vam i na koji način lijepi foliju na auto.

► BILO ŠTO MOŽE SE ISPRINTATI NA FOLIJU, PA ĆETE NA NOVIM PORSCHEIMA VIDJETI HRĐU, A NA TAKSIJIMA REKLAME

IZBOR BOJA

Osim mat crne i mat bijele, najpopularnijih boja u nas, postoji i puno metaliziranih folija, ili onih s bisernim efektom, pa čak i kameleonskim efektom. Mašta i novčanik jedine su dvije granice, no svakako treba imati na umu da nije svaka boja za svaki auto. Iako su svi vlasnici na kraju zadovoljni izborom, svejedno treba biti pažljiv kod izbora.

ZLATKO BEGANOVIĆ, INSTRUKTOR

Naša je tvrtka Folije Zagreb orijentirana isključivo na ovaj posao i tu imamo golemo dugogodišnje iskustvo. Trudimo se školovati i novi kadar te smo u suradnji s Pučkim otvorenim učilištem Petar Zrinski pokrenuli program osposobljavanja koji je mnoge naučio ovom poslu. Ovo je i dalje rastuće tržište i interes polaznika s vremenom raste. Na stranicama www.zrinski.org možete doznati više o tome i prijaviti se za obuku za zanimanje postavljatelj folija.

HRĐAVI PORSCHE GT3

Kreativnosti nema kraja, pa se tako vlasnici često odlučuju printati hrđu na foliju. Patina nije nikada bila više IN, pa i ne čudi internetska pomama za ovim Porscheom GT3 koji izgleda kao da je prošao sito i rešet. Jasno, ispod svega toga krije se originalni, netaknuti prvi lak. Bolje ne može, zar ne?

